

TEBLİĞ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

**BANKALARCA TİCARİ MÜŞTERİLERDEN ALINABİLECEK ÜCRETLERE
İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞ (SAYI: 2020/4)'DE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ
(SAYI: 2020/11)**

MADDE 1 – 10/2/2020 tarihli ve 31035 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankalarca Ticari Müşterilerden Alınabilecek Ücretlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2020/4)’in 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, mali kuruluşlar hariç olmak üzere ticari müşterilere bankalarca sunulan ürün ve hizmetlerden alınabilecek ücretleri kapsar.

(2) Bankalar aracılığıyla kullandırılan Merkez Bankası kaynaklı reeskont ve avans kredilerine ilişkin alınabilecek ücretler bu Tebliğ kapsamı dışındadır. Münhasıran kıyı bankacılığı yapan bankaların, Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.’nin, İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.’nin ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun çoğunluk hissesine sahip olduğu bankaların sunduğu ürün ve hizmetler karşılığında alabilecekleri ücretler bu Tebliğ hükümlerine tabi değildir.

(3) Bankaların yurt dışında bulunan şubeleri, ATM’leri ve benzeri nitelikteki işlem noktaları bu Tebliğ kapsamı dışındadır.”

MADDE 2 – Aynı Tebliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) ve (j) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ğ) Referans oran: 32-45 gün vadeli olarak açılan Türk lirası cinsi tüm mevduat türlerine bankaların uyguladıkları ağırlıklı ortalama akım faiz oranı üzerinden hesaplanan, en son ilan edilen referans orandan aşağı ya da yukarı yönde yüzde beşten fazla değişmesi halinde güncellenen ve Merkez Bankasınca her ayın sondan beşinci iş günü ilan edilen oranı,”

“j) Ticari müşteri: Bankalar tarafından ürün veya hizmetlerin sunulduğu, 7/3/2020 tarihli ve 31061 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Finansal Tüketicilerden Alınacak Ücretlere İlişkin Usûl ve Esaslar Hakkında Tebliğ (Sayı:2020/7)’in dördüncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde tanımlanan finansal tüketiciler dışında kalan Türkiye’de yerleşik kişileri,”

MADDE 3 – Aynı Tebliğin 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 5 – (1) Ticari müşterilerden alınabilecek ücretlere ilişkin azami tarife ve diğer güncel bilgiler internet sitelerinde; açık, anlaşılır ve kolay erişilebilir bir şekilde bankalarca ilan edilir. İlan edilen bilgilerde değişiklik olması hâlinde değişikliğin yapıldığı tarihe de yer verilerek internet sitesi güncellenir.

(2) Bankaların ücretlere ilişkin bilgileri, toplu olarak erişilebilecek şekilde internet sitesinde Birliklerce yayımlanır.

(3) Bu Tebliğ ile azami sınır getirilmiş ücretler hariç olmak üzere ticari müşterilerden alınabilecek ücretlere ilişkin azami tarifelerde değişiklik olması hâlinde, söz konusu değişiklikler uygulamaya konulmadan önce Merkez Bankasınca belirlenecek esaslar çerçevesinde Merkez Bankasına bildirilir. Bildirilen azami tarifelerin üzerinde herhangi bir ücret tahsil edilemez.

(4) Bu Tebliğin ekinde yer alan kategoriler kapsamındaki özel ürün ve hizmetler ile söz konusu kategoriler dışındaki ürün ve hizmetler karşılığında alınabilecek ücretlerden, niteliği gereği genele ilan edilebilir olmayıp müşteriye/işleme özgü belirlenen ücretler Merkez Bankasınca uygun görülmesi halinde, birinci, ikinci ve üçüncü fıkralar kapsamındaki ilan ve bildirim yükümlülüklerinden istisna tutulabilir.

(5) Ticari müşterilerle yapılacak sözleşmelerde, sözleşme kapsamında sunulacak ürün ve hizmetler karşılığında tahsil edilecek ücret kalemlerinin adı ve tanımı ile azami ve varsa asgari tarifelerini içerecek şekilde bilgilendirme formu hazırlanmak zorundadır. Bilgilendirme formu sözleşmenin ayrılmaz bir parçasıdır. Bilgilendirme formu ticari müşteriye, yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı yoluyla iletilir.

(6) Bankaca bir ürün veya hizmetin sunulmasından önce ticari müşteriye tahsil edilecek ücret tutarına ilişkin, işlemin gerçekleştirildiği kanalın yapısına uygun yöntem ve araçlarla bilgi verilmesi şarttır. Bu işlemlerin şubede gerçekleştirilmesi halinde, bilgilendirme yükümlülüğünün yerine getirilmesi için, işlem sonrasında verilen dekont veya işlem fişinin ticari müşteriye imzalanmış olması yeterlidir. Belli bir süre boyunca aynı ücretin uygulanacağı standart nitelikteki ürün ve hizmetler karşılığında alınacak ücretler için bahse konu bilgilendirmenin yalnızca ilk ürün ve

hizmetin sunulmasından önce yapılması yeterli olup, bu süre içerisinde ürün ve hizmetlerin sunulmasından önce ayrıca bildirimde bulunma şartı aranmaz.

(7) İşlem fişi üzerinde ücret bilgisine açıkça yer verilir. İşlem anında verilecek işlem fişi, ekstre, sözleşme ve bilgilendirmeye ilişkin diğer evrak ayrıca ücretlendirilemez ancak üçüncü kişilere ödenen tutarlar tahsil edilebilir. İşlem anı dışında geçmişe dönük olarak müşteri talebine binaen verilecek bilgilendirmeye ilişkin evrakın ücretlendirilmesinde 18 inci madde hükümleri geçerlidir.

(8) Bankada hesabı bulunmayan ticari müşterilerce gerçekleştirilen işlemlerde, ücrete ilişkin bilgilendirme, işlemin yapıldığı kanala uygun bir şekilde işlem anında yapılır. Bu işlemlerin şubede gerçekleştirilmesi halinde, bilgilendirme yükümlülüğünün yerine getirilmesi için, işlem sonrasında verilen dekont veya işlem fişinin müşteriye imzalanmış olması yeterlidir.

(9) Bankalar ticari müşterilerin onayını almaksızın yaptığı bildirimlerden ücret alamaz. Ticari müşterinin onayı alınarak yapılan bildirimler için alınacak ücret, üçüncü kişilere ödenen tutarı aşamaz. İlgili mevzuat gereği belirli bir şekilde yapılması zorunlu olan bildirim ve işlemlerden maliyetleri kadar ücret alınabilir.

(10) Ticari müşterinin bilgilendirilmesine ilişkin yükümlülüklerin yerine getirildiği hususunda ispat yükü bankalara aittir.”

MADDE 4 – Aynı Tebliğin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “listelenen ücret kalemleri ile aynı nitelikte olmamak kaydıyla,” ibaresinden sonra gelmek üzere “doğrudan veya” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5 – Aynı Tebliğin 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 7 –** (1) Sözleşme veya eki olan bilgilendirme formunda belirlenen ücretlerde yapılacak artışlar, uygulanmaya başlanmadan en az iki iş günü önce ticari müşteriye yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı yoluyla bildirilir. 5 inci maddenin altıncı fıkrasında düzenlenen, belli bir süre boyunca aynı ücretin uygulanacağı bildirilmiş olan standart ürün ve hizmetler karşılığında alınacak ücretlerde yapılacak artışlar, uygun yöntem ve araçlarla ticari müşteriye en az iki iş günü öncesinden bildirilir. Artırımlar geçmiş döneme uygulanmaz.”

MADDE 6 – Aynı Tebliğin 8 inci maddesinde yer alan “kapsamı” ibaresi “kapsamındaki akreditif ile banka kabul ve avalı” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 7 – Aynı Tebliğin 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 9 –** (1) Bankalar kredi tahsis ve kredi kullandırım süreçlerini iki ayrı alt kalem olarak sınıflandırır. Kredi tahsis ücretleri dış ticaret kapsamında yer alan tüm gayri nakdi krediler ve ticari kredi kartları da dahil olmak üzere kredi riski oluşturabilecek tüm kredi limitlerine karşılık alınır. Kredi tahsis ücretleri tahsis edilen kredi limitinin on binde yirmi beşini, kredi kullandırım ücretleri ise kullandırılan kredinin yüzde birini geçemez. Kredi kullandırım ücreti sadece nakdi kredilerden alınabilir. Kullandırım ücreti rotatif krediler için dönem sonlarında, diğer nakdi krediler için ise her bir kullandırım anında tahakkuk eder. Rotatif kredilerin kullandırım ücreti, ilgili üç aylık dönemin ortalama kredi kullandırım bakiyesinin on binde yirmi beşini geçemez. Söz konusu kullandırım ücretinin üç aydan kısa süreli dönemler için tahsil edilmesi durumunda azami oran, on binde yirmi beş oranının ilgili dönemin üç aylık döneme oranlanmasıyla hesaplanır.

(2) Tahsis edilen toplam kredi limiti değişmediği veya limit güncelleme talebi ticari müşteriden gelmediği müddetçe kredi tahsis ücreti alınmaz. Limitin güncellenerek artırıldığı durumlarda ilave limitin üzerinden yeni bir kredi tahsis ücreti alınabilir.

(3) On binde yirmi beş azami kredi tahsis ücreti yıllık olup, bir yıldan kısa süreli limit tahsislerinde kredi tahsis azami ücret sınırı, limit tahsis süresinin ay sayısı dikkate alınarak ve oransal düşülerek uygulanır. Bir yıldan uzun süreli limit tahsislerinde kredi tahsis ücreti yıllık olarak alınır.”

MADDE 8 – Aynı Tebliğin 14 üncü maddesinin başlığı “Mevduat, katılım fonu ve kıymetli maden depo hesapları” olarak, birinci fıkrasında yer alan “mevduat ve katılım fonu” ibaresi “mevduat, katılım fonu ve kıymetli maden depo” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 9 – Aynı Tebliğin 15 inci maddesine üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(4) Aynı gün içerisinde aynı hesaba, isme veya karta aynı hesaptan, isimden veya karttan ayrı ayrı yapılan para transferi işlemlerinde, alınacak EFT/Havale ücretinin hangi sınır dilimine tekabül edeceği, transfer edilen toplam tutar üzerinden belirlenebilir. Bu şekilde gerçekleşen işlemlerden alt sınır dilimi kapsamında ücretlendirilen işlemler için alınan ücretler, toplam tutarın üst sınır dilimine girmesi nedeniyle alınabilecek ilave ücretler belirlenirken dikkate alınır.”

MADDE 10 – Aynı Tebliğin 21 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 11 – Aynı Tebliğin eki Ek-1’de yer alan “1.3.2. Nakdi Kredi-Taahhüde Uymama Ücreti” ibaresi “1.3.2. Taahhüt/Taahhüde Uymama Ücreti” olarak, “3.1. Doğrudan Borçlandırma Sistemi (DBS)” ibaresi “3.1. Tedarikçi Finansmanı ve Doğrudan Borçlandırma Sistemi (DBS)” olarak, “3.1.1. DBS Ücreti” ibaresi “3.1.1. Tedarikçi Finansmanı ve DBS Ücreti” olarak, “3.1.2. DBS Dönem Ücreti” ibaresi “3.1.2. Tedarikçi Finansmanı ve DBS Dönem Ücreti” olarak, “3.2. Mevduat ve Katılım Fonu” ibaresi “3.2. Mevduat, Katılım Fonu ve Kıymetli Maden Depo Hesapları” olarak, “3.2.1. Para Yatırma/Çekme Ücreti” ibaresi “3.2.1. Para ve Kıymetli Maden Yatırma/Çekme Ücreti”

olarak ve “3.2.2. Başka Kuruluş Aracılığıyla Yapılan İşlemler Ücreti” ibaresi “3.2.2. Başka Kuruluş ATM’leri/Ortak ATM’lerden Yapılan İşlemler Ücreti” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 12 – Bu Tebliğ 1/4/2020 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 13 – Bu Tebliğ hükümlerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yürütür.

Tebliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi		Sayısı
10/2/2020		31035
Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi		Sayısı
1-	29/2/2020	31054
2-	11/3/2020	31065